

Силабус навчальної дисципліни ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ПРОСТІР ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

(назва спеціальності)

«Публічне управління та адміністрування»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут*	Економічний
Кафедра	Публічного управління та права
Контакти кафедри	каб. В403 (четвертий поверх висотного корпусу) Телефон: (056) 756-34-05; внутрішній 4-05. Email: law@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Корнієвський Сергій Володимирович, кандидат наук з державного управління
Контакти викладачів	korniievskiyi.serhii@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADK.HTML
Консультації	https://surl.li/ciqumr

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Геополітичний простір та національна безпека» присвячена вивченню теоретичних засад і практичних аспектів взаємодії геополітичних процесів та системи національної безпеки. Курс охоплює аналіз сучасної геополітичної ситуації у світі, ролі держав у глобальній системі міжнародних відносин, стратегічних викликів та загроз національній безпеці.

Особлива увага приділяється розгляду концепцій геополітичної думки, механізмів забезпечення безпеки держав, геоекономічних і військово-політичних аспектів міжнародного середовища. Досліджуються питання гібридних загроз, інформаційної безпеки, регіональної стабільності та ролі міжнародних організацій у зміцненні безпекового простору.

Курс сприяє формуванню у студентів аналітичного мислення, розуміння причинно-наслідкових зв'язків між геополітичними процесами та безпековими стратегіями держав, а також розвитку практичних навичок оцінки ризиків і розробки заходів із забезпечення національної безпеки.

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	120
Аудиторні заняття, у т.ч:	40		40
лекції	24		24
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	16		16
Самостійна робота, у т.ч:	80		80
підготовка до аудиторних занять	30		30
підготовка до контрольних заходів	40		40

виконання курсового проєкту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10
Форма підсумкового контролю			залік

Мета дисципліни: є ознайомлення студентів з теоретико-методологічними основами дослідження геополітичного простору та безпеки, сучасними чинниками міжнародної безпеки, з'ясування співвідношення національної, регіональної та міжнародної безпеки, аналіз національної безпеки як частини національного інтересу держави.

Завдання вивчення дисципліни: вивчити теоретико-методологічні основи дослідження національної, регіональної та міжнародної безпеки; ознайомити студентів з поняттям та структурою сучасної світової політики, її провідними акторами; допомогти студентам оволодіти колом проблем, пов'язаних з концептуальними особливостями регіональної світової політики сучасності; визначити основні фактори міждержавних відносин наприкінці ХХ – початку ХХІ ст., роль політичного, культурного та економічного експансіонізму в системі сучасної світової політики; проаналізувати роль України в системі сучасних міжнародних відносин та вирішенні загальносвітових проблем сучасності; навчити студентів визначати основні проблеми національної безпеки України та шляхи їх подолання.

Пререквізити дисципліни. Для вивчення дисципліни необхідні компетентності, що сформувалися під час засвоєння дисциплін «Національна безпека», «Державна політика».

Постреквізити дисципліни. Знання з даної дисципліни необхідні для проходження переддипломної практики, а також для підготовки та публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи. У своїй практичній діяльності здобувачі зможуть:

- приймати рішення в індетермінованих умовах у сфері публічного управління та адміністрування;
- уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції;
- аналізувати, оцінювати та прогнозувати системні соціо-еколого-економічні наслідки бойових дій для України та пропонувати відповідні управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації в межах сучасного публічного управління та адміністрування.

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» УДУНТ – 281.2.02.24):

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

Спеціальні (фахові) компетенції:

ФК-2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

ФК-6. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

ФК-10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

ФК-13. Здатність прогнозувати та оцінювати системні соціо-еколого-економічні наслідки бойових дій для України та пропонувати відповідні управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації в межах сучасного публічного управління та адміністрування.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» УДУНТ – 281.2.02.24):

ПРН-2. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН-3. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

ПРН-11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

ПРН-15. Аналізувати, оцінювати та прогнозувати системні соціо-еколого-економічні наслідки бойових дій для України та пропонувати відповідні управлінські рішення щодо їхньої мінімізації/елімінації в межах сучасного публічного управління та адміністрування.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Геополітичний простір					
1. Геополітика як наука.	14	2	2		10
2. Сучасна геополітична думка.	14	2	2		10
3. Геополітичні виміри Європейського Союзу.	16	4	2		10
4. Україна в системі геополітичних координат.	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 1	60	12	8		40
Змістовий модуль 2. Національна безпека України					
5. Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки.	14	2	2		10
6. Управління національною безпекою України.	14	2	2		10
7. Інформаційна безпека України.	16	4	2		10
8. Воєнна безпека України.	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 2	60	12	8		40
Усього годин	120	24	16	-	80

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
геополітика як феномен свідомості	П. 1 основної літератури
екологічна безпека України	П. 1 основної літератури

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Геополітичний простір

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка складається із:

-присутності студента на всіх лекціях та практичних заняттях (1 лекційне та 1 практичне заняття - по 1 балу за кожне заняття) - максимальна кількість - 10;

-контрольної роботи (максимальна кількість балів - 90 балів).

Контрольна робота складається з 30 тестових завдань.

Під час виконання тестів студент отримує по 3 бали за правильну відповідь на кожне питання (максимальна кількість балів - 90), неправильна відповідь - 0 балів.

Змістовий модуль 2. Національна безпека України

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка складається із:

- присутності студента на всіх лекціях та практичних заняттях (1 лекційне та 1 практичне заняття - по 1 балу за кожне заняття) - максимальна кількість - 10;

-контрольної роботи (максимальна кількість балів - 90 балів).

Контрольна робота складається з 30 тестових завдань.

Під час виконання тестів студент отримує по 3 бали за правильну відповідь на кожне питання (максимальна кількість балів - 90), неправильна відповідь - 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична за змістовими модулями 1 та 2.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувані вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати пропущені заняття. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи за темою, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми

потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бжезінський З. «Велика шахівниця: панування Америки та її геостратегічні імперативи». – Київ: Основи, 2000.
2. Гавриш С.Б., Кошійка В.В., Литвин В.М. «Національна безпека України: теорія та практика». – Київ: Вища школа, 2021.
3. Гриценко А.А. «Геополітика: підручник». – Київ: Знання, 2012.
4. Мартинюк О.В. «Геополітика: методичні рекомендації». – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018.
5. Система національної безпеки України: концептуальні основи та практичний вимір / За ред. О.І. Костенка. – Київ: Ніка-Центр, 2019.

Допоміжна

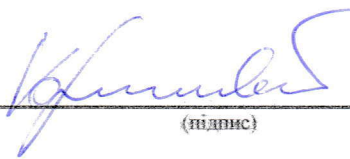
1. Глобальні ризики 2023. Світовий економічний форум (Global Risks Report).
2. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» (Офіс Президента України).
3. Самойленко В.І. «Геополітика та геостратегія: від регіонального до глобального». – Харків: Основа, 2017.
4. Фрідман Д. «Наступні 100 років: прогнози для XXI століття». – Київ: Наш формат, 2020.
5. Чалий В.А., Кулеба Д.І. «Зовнішня політика України: стратегічні пріоритети». – Київ: Агенція стратегічних досліджень, 2018.
6. Huntington S.P. «The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order». – New York: Simon & Schuster, 1996.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Борисфен Інтел. Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень. – Режим доступу: http://bintel.com.ua/uk/article/osoblivosti_rozvitku/
2. Довідник ЦРУ по країнах світу. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
3. Служба зовнішньої розвідки України. – Режим доступу: <http://www.szru.gov.ua/>

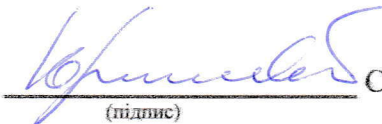
4. The Security Service (MI-5). – Режим доступу: <https://www.mi5.gov.uk/>
5. Офіційний сайт ООН. – Режим доступу: <http://www.un.org/>
6. Представництво ООН в Україні. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua>
7. МЗС України. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/4130.htm>
8. «Чорноморська безпека». – Режим доступу: <http://www.nomos.com.ua/>
9. Велика ложа України. – Режим доступу: <http://www.ukrmason.org/>
10. Офіційний сайт Європейського Союзу – Режим доступу: https://europa.eu/european-union/index_en
11. Офіційний сайт НАТО – Режим доступу: <http://www.nato.int/cps/uk/natolive/index.htm>
12. Закон України «Щодо відносин України і Організації Північно-Атлантичного Договору (НАТО)» – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/612-14>
13. Закон України «Про Основні напрями зовнішньої політики України» – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3360-12>
14. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua>
15. Віртуальний читальний зал ПДАБА. – Доступно з: <http://surl.li/kvrfo>

Розробник

(підпис) Сергій КОРНІЄВСЬКИЙ

Гарант освітньої програми

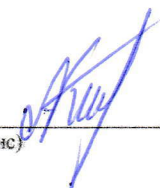
(підпис) Сергій КОРНІЄВСЬКИЙ

Силабус затверджено на засіданні кафедри

публічного управління та права
(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис) Олена КАХОВИЧ